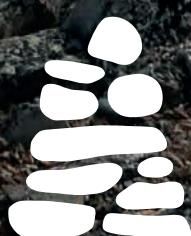

The background image shows a wide-angle aerial shot of a small town in a cold, arctic environment. The town is built on a rocky hillside with patches of snow and ice. Numerous houses of various colors—red, green, blue, and white—are scattered across the landscape. In the foreground, there's some construction activity with a yellow excavator and other vehicles. The town extends towards a flat, snow-covered plain under a clear blue sky.

HELHEDSPLAN FOR

ITTOQQORTOORMIIT

PILLUGIT TAMAKKIISUMIK PILERSAARUT

KOMMUNEQARFIK
SERMERSOOQ

**ITTOQQORTOORMIIT
PILLUGIT TAMAKKI ISUMIK
PILERSAARUT**

Kommuneqarfik Sermersuumit 2020/21-imí suliarineqar-
poq

SIAMMARTERNEQARNISSAANUT TUNNGATILLUGU
SAAFFIGINNIFISSAQ:
E: plan@sermersooq.gl

**HELHEDSPLAN FOR
ITTOQQORTOORMIIT**

er udarbejdet af Kommuneqarfik Sermersooq 2020/21

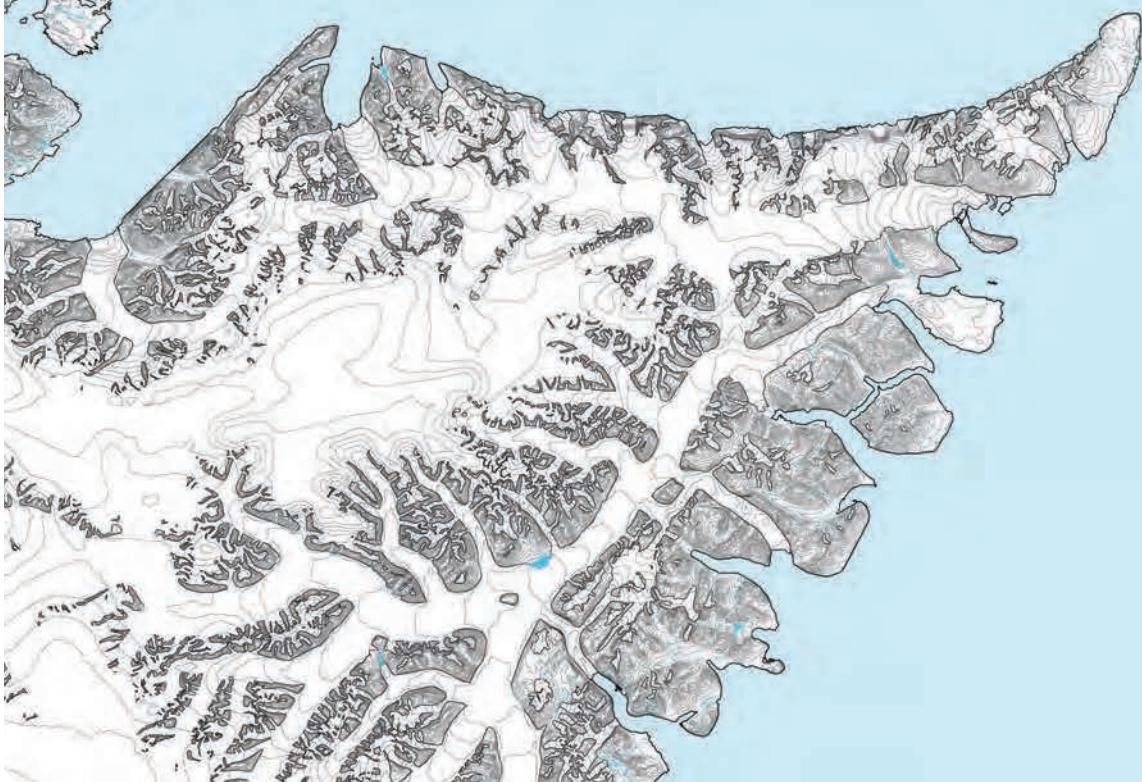
HENVENDELSEER ANGÅENDE PLANEN:
E: plan@sermersooq.gl

IMARISAI

INDHOLD

1.	AALLAQQAASIUT SUMI TUNNGAVIUSOQ QANOQ	0.5	1.	INDLEDNING HVOR BAGGRUND HVRODAN	s.5
2.	NALUNAARSUEQQISSAARNEQ NUNAP ILUSAA ATTAVEQAATIT ILLOQARFIMMI ATUUFFIT ILLUT ERIAGISASSAT INNUTTAASUNIK ATAATSIMIITITSINEQ	0.8	2.	REGISTRERING TERRÆN INFRASTRUKTUR BYFUNKTIONER HISTORISKE BYGNINGER BORGERMØDE	s.8
3.	SULINIUTIT EJNAR MIKKELSENIMUT EQQAASSUTISSAQ QINNGAAIVA ILLOQARFIMMI QAAUSERNGIT QIMMEQARFINNI IMERMIK PILERSUINEQ UJARAAJAANEQ QAAMMAQQUSERSUINEQ / APUMMILLU KATERSUIVIT	0.24	3.	INDSATSER EJNAR MIKKELENS STATUE HVALROSBUGTEN FORBINDELSER I BYEN VANDTILFØRSEL TIL HUNDEOMRÅDER FJERNE STEN BELYSNING / SNEOPLAG	s.24

A ALLAQQAASIUT

SUMI

Ittoqqortoormiit Nunatsinni inoqarfinit allanit avinngarusimanerpaalluni inissismavoq. Illoqarfik nunarsuarmi kangerloqarfiit anginersaata, Kangersuttuaq (Scoresby Sund) paavani inissismavoq, kangerluqqat ilanngullugit 38.000km²-sut isorartutigisumi.

Ittoqqortoormiit Kalaallit Nunaanni Nunami Eqqisisimatitami inissismavoq, tassungalu isaffittut isigineqarluni. Ittoqqortoormiit Nunallu Eqqisisimatitap akornanni pitsaanerusunik attaveqaatilersuinikkut periarfissaqartoqarsinna-avoq, taamaasillutik ilisimatusartut, pisuttuarluttillu takornariat allallumi Nuna Eqqisisimatitaq orninnerani illoqarfik aqquaartassammassuk.

INDLEDNING

HVOR

Ittoqqortoormiit er beliggende geografisk meget isoleret fra de resterende grønlandske bosteder. Byen er placeret ved udmundingen af verdens største fjordsystem, Kangersuttuaq (Scoresby Sund), der inklusiv bifjorde dækker et areal på ca. 38.000km².

Ittoqqortoormiit ligger syd for grønlands nationalpark og betragtes som døren til denne. Der kan ligge muligheder i, at der dannes bedre forbindelser mellem Ittoqqortoormiit og Nationalparken, således at forskere, adventure turister m.v. med fordel kan lægge vejen forbi byen i forbindelse med ophold i Nationalparken.

TUNNAGAVIUSOQ

Ittoqqortoormiit piffissami 2005-2019-imut inukilleriarujussuarsimapput, 2006-imi amerlanderpaajugamik 539-usimallutik. 2019-imi innuttaasut illoqarfimmi najugallit 355-iusimapput. Imaappoq, innuttaasut 35%-it missaannik ukiut 15-it ingerlaneranni amerleriarsimapput.

Tamatuma malitsigisaanik aralinnik unammilli-gassartaqarpoq, aammali periarfissaqartitsilluni. Tamakkiisumik pilersaarummi aallaavigineqarpoq periarfissat qanoq iliornikkut atorluarne-qarnerusinnaanersut, taamaasilluni illoqarfik najugaqarfigiuminartuaannarniassammat. Allatut oqaatigalugu imaappoq, pilersaarutip siunertarinngilaa takornariaqarneq imaluunniit inuussutissarsiueteqarfissatut periarfissanik allaaserinninnissaq, kisialli sumiiffit illoqarfimmik peqqissumik inoqarfissamik ineriaartortitsinissamut immersueqataatsinissaq pineqarluni.

Ittoqqortoormiit pillugit Tamakkiisumik Pilera-
arut uani sammisat kommunimut pilersaarummi
oqaasertaliunneqartut ineriaartorteqqinneqar-
tussaapput, tassaasut;

BAGGRUND

Ittoqqortoormiit har i perioden 2005-2019 oplevet en kraftig tilbagegang i befolkningstallet, der toppede i 2006 med 539 indbyggere. I 2019 er der 355 bosiddende i byen. Det vil sige, at der har været en befolkningstilbagegang på omkring 35% over en periode på knap 15 år.

Det afleder en række udfordringer, men også potentialer. Helhedsplanen tager udgangspunkt i hvordan mulighederne bedst udnyttes så byen fortsat kan være et godt sted at bo. Det vil med andre ord sige, at planen ikke har til formål at beskrive turisme- eller erhvervsmuligheder, men at kortlægge de steder, der kan bidrage til en sund udvikling af byen som bosted.

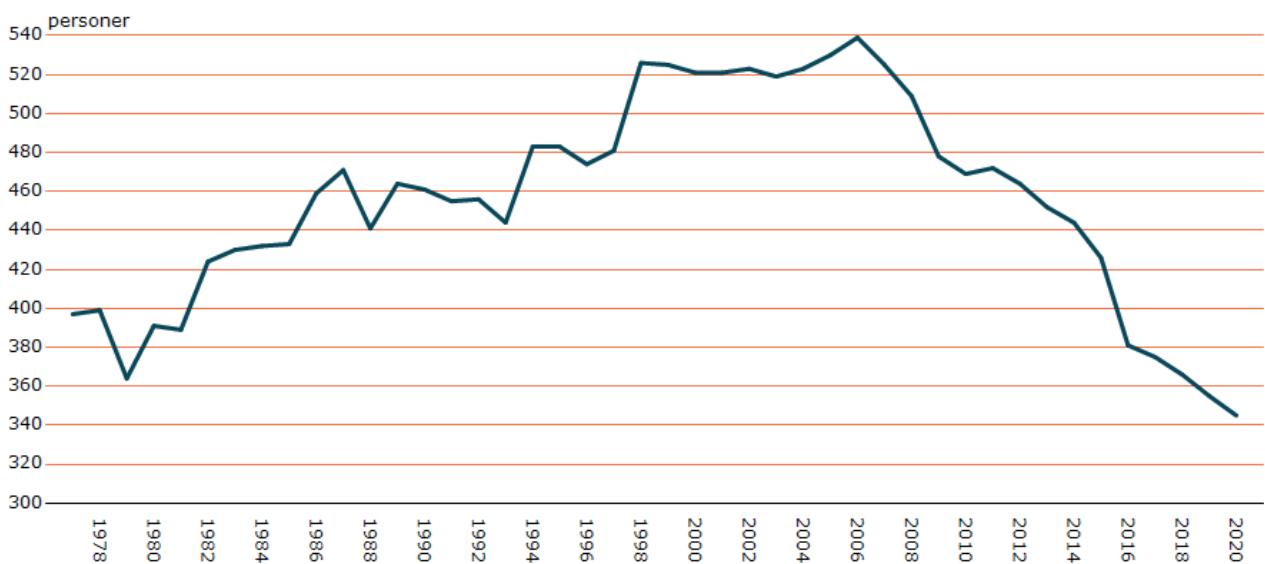
Nærværende Helhedsplan for Ittoqqortoormiit er en videreudvikling af de emner der er defineret i kommuneplanen, hvilke er;

- Først og fremmest skal der fokuseres på de 'lavthængende frugter' i form af en række identificerede fysiske projekter – de to bevaringsværdige bygninger i bymidten bør re-

ITTOQQORTOORMIIT
KISITSISINNGORLUGIT

ITTOQQORTOORMIIT I TAL

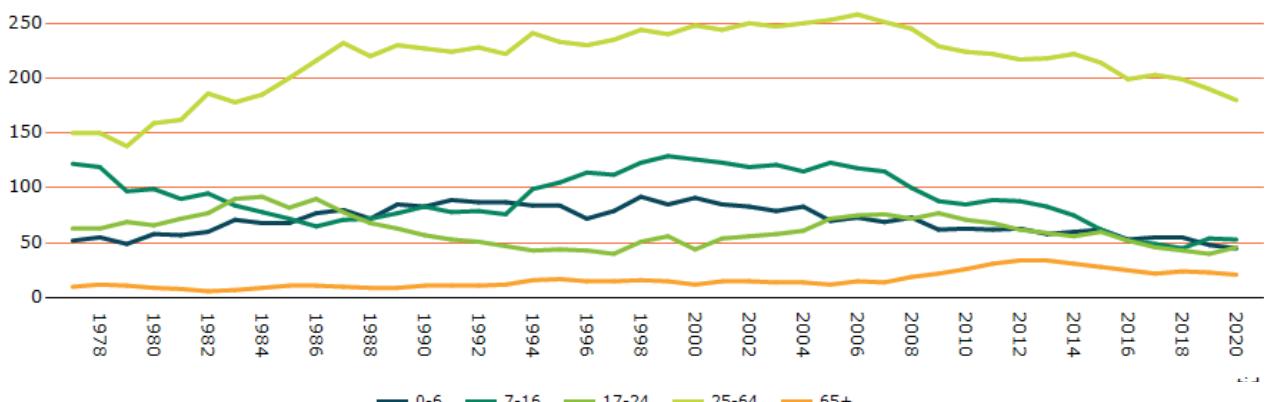
Innutaasut katillugit 1977-2020

Samlet indbyggertal 1977-2020

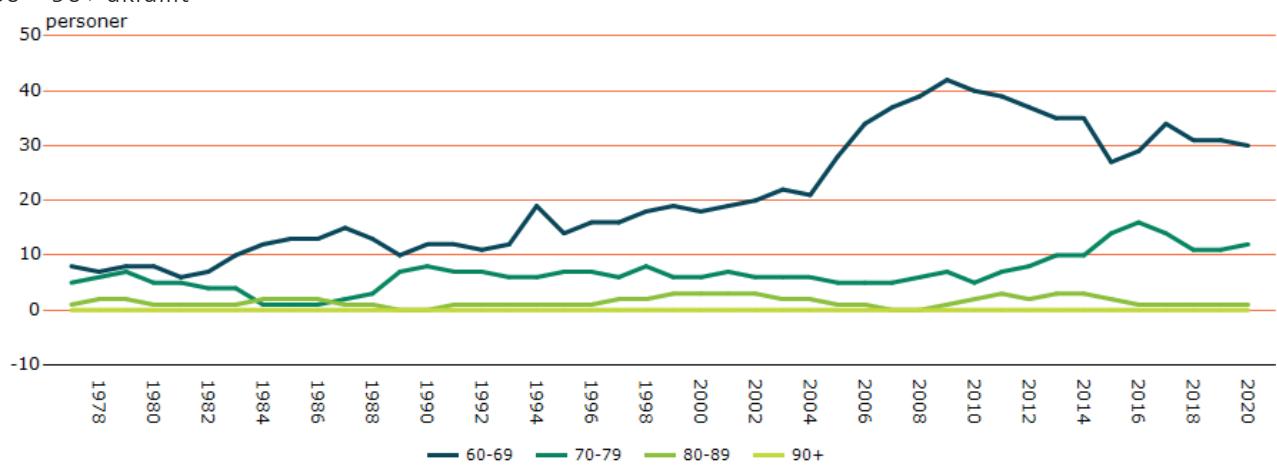
Innutaasut ukiui malillugit agguataarneri
0 – 65+ ukiullit

Indbyggertal aldersfordeling 0 – 65+ år

Innutaasut ukiui malillugit agguataarneri
60 – 90+ ukiullit

Indbyggertal aldersfordeling 60 – 90+ år

- Siullerpaamik 'sukkasuumik iliuuseqarfingine-qarsinnaasut' sanaartugassatut pilersaarutit arlallit nalunaarsorneqareersut pillugit – illut allanngutsaalisaasut marluk illoqarfiup qeqqaniittut nutartertariaqarput, sanaartugassallu allat, soorlu qeritsivik, inuuusuttut klubbiat aammalu puttasoq aallartinne-qartariaqarput.
- Inuuniarnermut illoqarfiullu avatangiisiinik timitaasigut pitsangorsaataasussanik nu-naqarfinnullu tamanut politikkiliarineqartut aamma Ittoqqortoormiinut atuutissapput.

Ittoqqortoormiit pillugit pilersaarut tamakkii-sumi aallarniutigalugu illoqarfik qulaajarneqar-poq, tassani tamaat ataqatigiissillugu atuaraanni illoqarfiup periarfissai suunersut takuneqarsin-naallutik.

Q A N O Q

Tamakkiisumik Pilersaarut aqtsinermi atugas-siaavoq, aalajangiusimasaqarnissamut taper-taasussaq, taamaasillunilu ungasinnerusoq qaninnerusorlu eqqarsaatigalugit anguniagaler-sitsissalluni. Anguniagassat taakkua ataqatigiis-sumik suliniuteqartoqarnissaanut pilersitsissap-put, tassanerpialru Tamakkiisumik Pilersaarut pingaarutilittut atorneqassaaq.

Tamaat eqqarsaatigalugu Tamakkiisumik Pilersarummi illoqarfimmi atugassanik periarfissanik aalajangersaasoqassaaq, taakkulu qanoq ping-artistillugit naqissuserneqassanersut ineriartortin-neqassanersullu pillugit malittarisassiorqassal-luni.

Qaninnerusut eqqarsaatigalugit tamakkiisumik pilersaarut suliniutissanut suliassanullu annikin-nerusunut tapertaassaaq, ataavartumik illoqar-fiup najugaqarfingiuminartuunissaa anguniartuar-neqarniassammatt.

staureres, og øvrige anlægsaktiviteter som fx frysehus, ungdomsklub og ny pontonbro bør igangsættes

- Som et aspekt af den fysiske forbedring af levemuligheder og bymiljø vil de generelle politikker for bygderne også gælde for It-toqqortoormiit.

Helhedsplan for Ittoqqortoormiit starter med en række kortlægninger af byen, der når de læses i en sammenhæng peger de på de steder, hvor byens potentialer ligger.

H V O R D A N

Helhedsplanen er et styringsredskab, der skal bidrage til at holde et fokus og dermed sætte både langsigtede som kortsigtede mål. Disse mål skal danne en sammenhængende indsats og det er netop her Helhedsplanen bliver et vigtigt redskab.

På et overordnet niveau skal helhedsplanen altså fastlægge potentialer for anvendelse i byen og udstikke retninger for hvordan disse mest manifesteres og udvikles.

På det mere nære niveau skal helhedsplanen bidrage til de små tiltag og indsatser, der løbende er med til at gøre byen til et godt sted at bo – såvel som besøge.

NALUNAARSUEQQISSAARNEQ //

REGISTRERINGER

NUNAP ILUSA A

Ittoqqortoormiini nuna maniilakuluttorujussuuvoq, taamaalillunilu attaveqaasersuiniarnermi illoqarfimmilu angalaniarnermut ajornartorsior-titsisarluni. Akerlianilli nunap portussutsimigut assigiinngisitaartuunera illunit isikkivik assisaqanningilluinnartuuvoq. Taamatullu aamma sila qaamanertusigaangat pissusissamisuuinnarluni illup iluanut qaamaneqarnerulersitsilluartarnera.

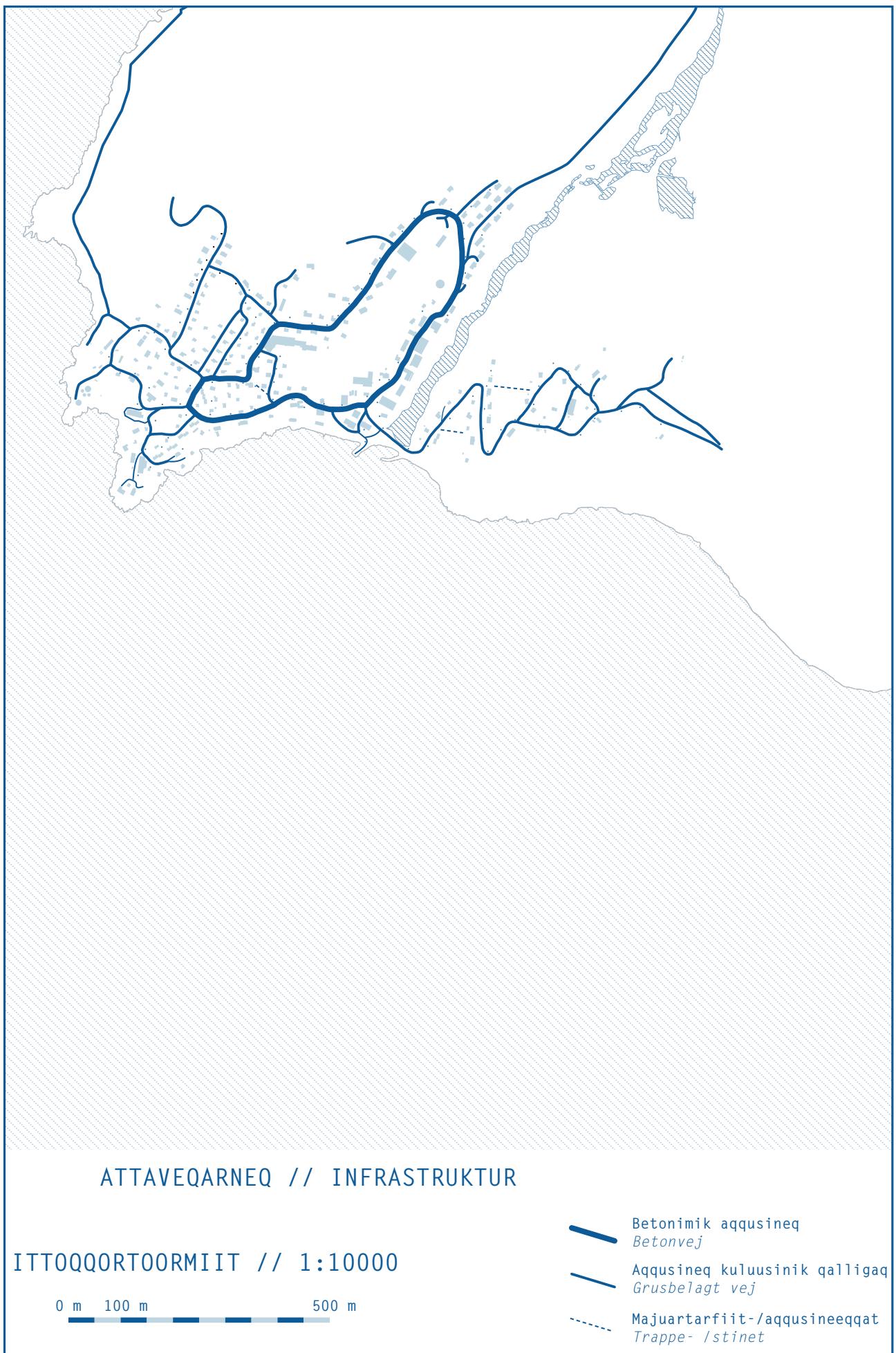
Nunap angallavigiuminaannera pissutigalugu ilaatigut qaartiterisariaqarneq amerlanertigut pisariaqartarmat sanaartornissamut ajornakus-oorttsisarpoq.

TERREN

Ittoqqortoormiit er beliggende i et meget kuperet terræn, hvilket vanskeliggør både infrastruktur og den almene bevægelse rundt i byen. Til gengæld giver de store terrænforskelle mulighed for spektakulære udsigtsforhold for al bebyggelse. Det samme gør sig gældende for lysindtag i årets lyse måneder, hvor der i alle bygninger er rig mulighed for naturlig lysindfald.

Grundet det til tider ufremkomelige terræn, vanskeliggøres anlægsarbejder, da der oftest skal foretage nedsprængning.

ATTAVEQAATIT

Soorlu allaaserineqartoq, nuna maniilakulut-torujussuuvoq. Illoqarfimmi aqquserngit tunn-gaviatigut ataasiinnarmik ingerlavissaligaapput, pingaarnertullu angallaffiit kaajallaakkiartorfis-salersugaapput, aqquserngit angallaffiunerusut illoqarfimmi avallerni inissisimasut tungaanut aqqusineqartiterput, ilaatigut heliportimut. Angallatit motorillit tassaanerupput ATV aamma qamuteralaat.

Illoqarfik majuartarfippaaloqarpoq, Ejnar Mikkelsenimut eqqaassutissiap tungaanut maju-artistiit takinerpaajullutik. Eqqaassutissaq ornitassaqqissutut isigineqarpoq aamma su-miiffik sukisaarsaarafissaqqissuulluinnartuuvoq. Tamanna pillugu majuartarfiit aserfallatsaalisa-sani pingaarnernut ilaasariaqarput.

Illoqarfimmuit illoqarfimmullu heliport aqqua-avoq, tassanngaaniillu Nerlerit Inaanni suluu-salinnut mittarfimmut ingerlasoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut illoqarfik umiarsuarluni tikinneqarsinnaavoq. Illoqarfik ukiumut mar-loriarluni pajuttaammik tikinneqartarpooq. Tikinneqartarneralu immap sikuunera sivikin-nerujartortillugu akulikinnerulersinnaanera naatsorsuutigineqarpoq.

Ittoqqortoormiini umiarsualivik talittarfiuvoq imarlu ikkappallaarmat umiatsiaaqqanut angalla-teeqqanullu kisimi atorneqarsinnaalluni. Illoqar-fiup kitaatungaani "umiatsialivik" umiarsuali-viuningilaq, tassuunali umiatsiaaqqat kranimik aqqarneqartarlutillu qaqinneqartarput.

Illoqarfik innaallagissamik imermillu pilersorne-qarpoq aamma illoqarfiup qiterpasissuani apum-mik aatsitsisarfeqarpoq.

Imikoorut nunaannarmut kuutsinneqartarpooq. Ikuallaavik anartarfilerifillu illoqarfiup kangiatu-ngaaniippot.

INFRASTRUKTUR

Som beskrevet er beliggende i et meget kuperet landskab. Byens vejnet er principielt ensporet veje, og hovedfærdslen foregår ad en indre ringgade, hvorfra flere befæstede veje forbin-de de ydre beliggende dele af byen, heriblandt heliport. Motoriseret færdsel foregår primært med ATV.

Der er flere trappeforbindelser i byen, og mest markant er trappen til Ejnar Mikkelsens buste. Busten betragtes som en attraktion, og området omkring har høj rekreativ værdi. Af denne grund bør trappens vedligehold prioriteres.

Byens betjenes af en heliport, der forbinder byen med Nerlerit Inaat, hvortil der er beflyvning. Derudover forbindes byen med omverdenen via skib. Der er 2 årlige forsyningsskibe til byen. Det forventes at dette på sigt kan øges, i takt med at sæson for havisen forkortes.

Havnen i Ittoqqortoormiit er en anløbsmole og vanddybden er så ringe, at den kan kun bruges af joller og mindre både. "Jollehavnen" vest for byen, er ikke en rigtig havn, men et sted hvor joller søsættes og tages op med en kran.

Byen forsynes med el og vand fra værker og snesmeltningsanlæg centralt placeret i byen.

Gråt spildevand afledes til terræn. Forbræn-dingsanlæg og renovationsplads er placeret øst for byen.

ILLQARFIMMI ATUUFFIIT

Illoqarfik illoqarfinni atuuttartunik ullutsinnut naleqquutnik peqarpoq, ilaatigut tassaallutik minihal, oqaluffik, kommunip allaffia, pisiniarfiit, atuarfik, katersugaasivik il.il.

Ivigaaraasalimmik arsaattarfittaaqqammerpoq, taannalu aputaajärneqartarami ukioq kaajallallugu atorluarnejqartarpoq.

Kommune minihalip eqqaani silami naluttarfiilortitsinikuuvooq.

Atuuffiit tamarmik ajunngitsumik illoqarfimmi aqqusinernut attaveqarput

BYFUNKTIONER

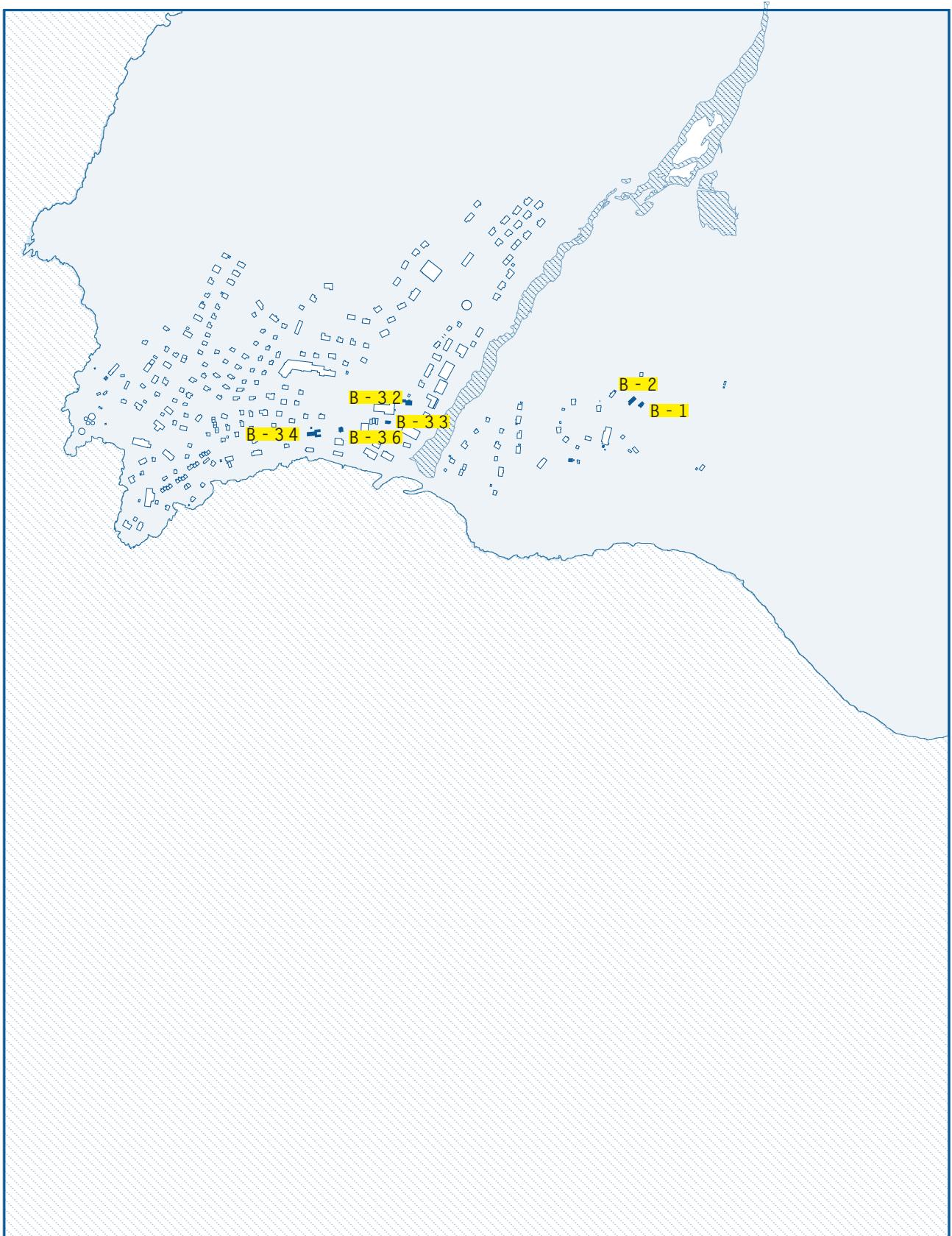
Byen har et tidssvarende udvalg af byfunktioner, der bl.a. omfatter minihal, kirke, kommunekontor, dagligvarebutik, skole, museum m.v.

Der er nyligt anlagt en kunstgræsbane, hvilken snryddes og benyttes flittigt året rundt.

Kommunen har anlagt et udendørs svømmebassin i nærheden af minihallen.

Alle funktioner er fint forbundet af byens vejnet.

ILLUT ERIAGISAT // HISTORISKE BYGNINGER

ITTOQQORTOORMIIT // 1:10000

0 m 100 m 500 m

- Illut eriagisat
Historiske bygninger
- Illut
Bygninger

ILLUT ERIAGISASSAT

Ittoqqortoormiini illut arlallit eriagisassatut nalunaarsorneqarsimapput. Amerlanerit 1940 sioqqullugu sanaajusimasutut ulluligaapput, ataaseq 1925 (B-36), taamaalilluni inoqarfittut pilersinneqarneraneersuulluni imaluunniit tunngavilerneraneersuulluni.

Illut arlallit aserfallatsaalisaappaat.

Illoqarfimmi illut amerlanersaat assigiaajupput ataatsikkupajaaq napparneqarsimasut. Assigiaajunerat pillugu eriagisariaqartutut eqqarsaatigineqartariaqartut.

HISTORISKE BYGNINGER

Der er registreret flere bevaringsværdige bygninger i Ittoqqortoormiit. De fleste er dateret til før 1940 og en enkel til 1925 (B-36), og dermed fra bostedets etablering, eller grundlæggelsen.

Flere af bygninger trænger til vedligehold.

Store dele af byen består af ensartet typehus bebyggelse, opført på samme tid. Det giver et meget homogent udtryk, hvilket bør overvejes at bevare.

B - 34 00ALUFFIK // KIRKE

TIIUT AALAJANGERSTIMASTMTK SANNAILIT // TYPEHUSE

INNUTTAASUNIK ATAATSIMIITITSINEQ

Tamakkiisumik Pilersaarutip matuma suliarinerani aallarnisaatitut nalunaarsuineri suliareqqaariner-milu, maajip ulluisa 29-anni 2019 Ittoqqortoormiini innuttaasunik ataatsimiitsisoqarpooq.

Tassunga innutaasut 20-t missaat ataatsimeeqata-ajartorput, aammalu suliassat anginerit annikin-ne-rillu suut illoqarfimmut pitsangorsaaqataassaner-sut eqqartorneqarlutik.

Siunnersuutigineqartut ilaat tassaapput:

- Qaammaqqusersuineq samminerullugu
- Illoqarfiup immikkoortuisa ilaasa atassuteqa-ataat
- Aputikoorfiit toqqorsiviillu illoqarfiup avataanut inissillugit
- Ejnar Mikkelsensimut eqqaassutissaq immikkut qitiutillugu tikikkuminarsaaneq
- Illut atorneqanngitsut piiarneqarnissaat
- Qinngaaivani atortorissaarusersuinerit

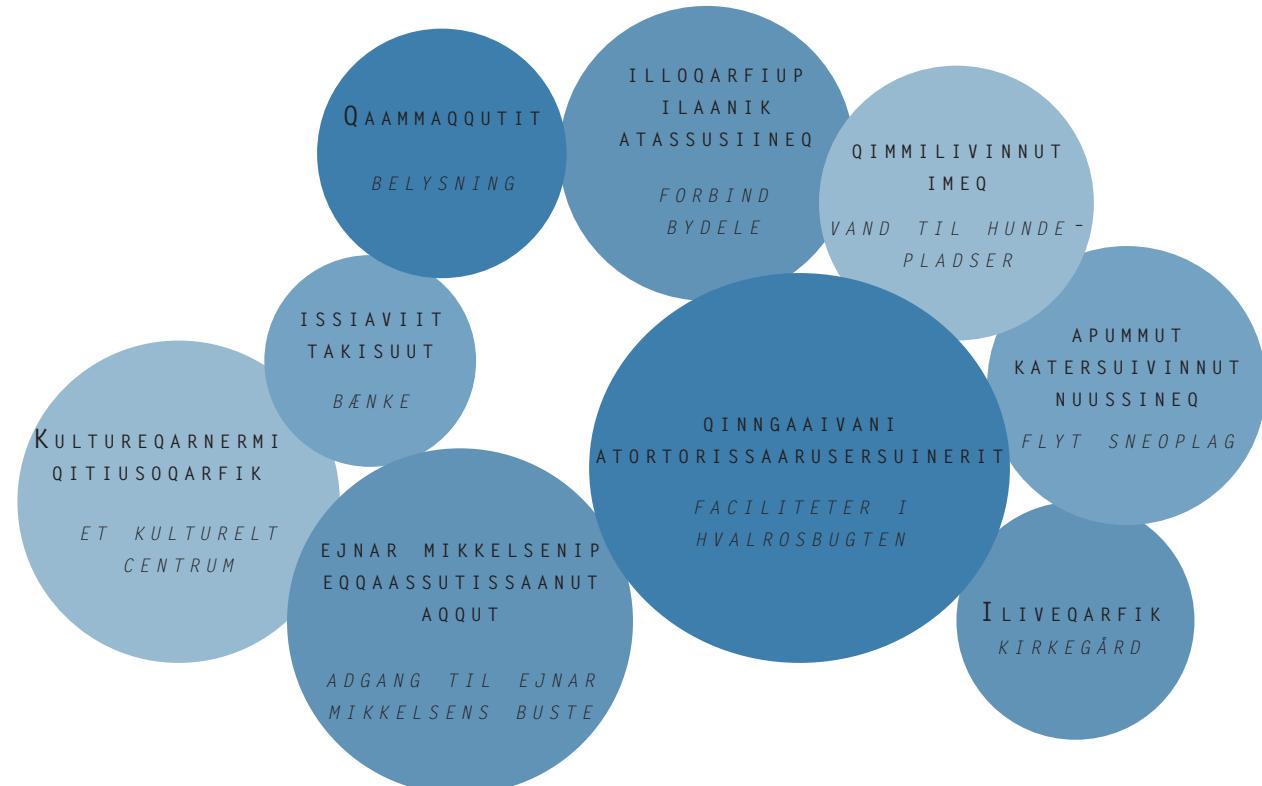
BORGEMØDE

I forbindelse med de indledende registreringer og forarbejdet til nærværende helhedsplan, afholdtes der den 29. maj 2019 et borgermøde i Ittoqqortoormiit.

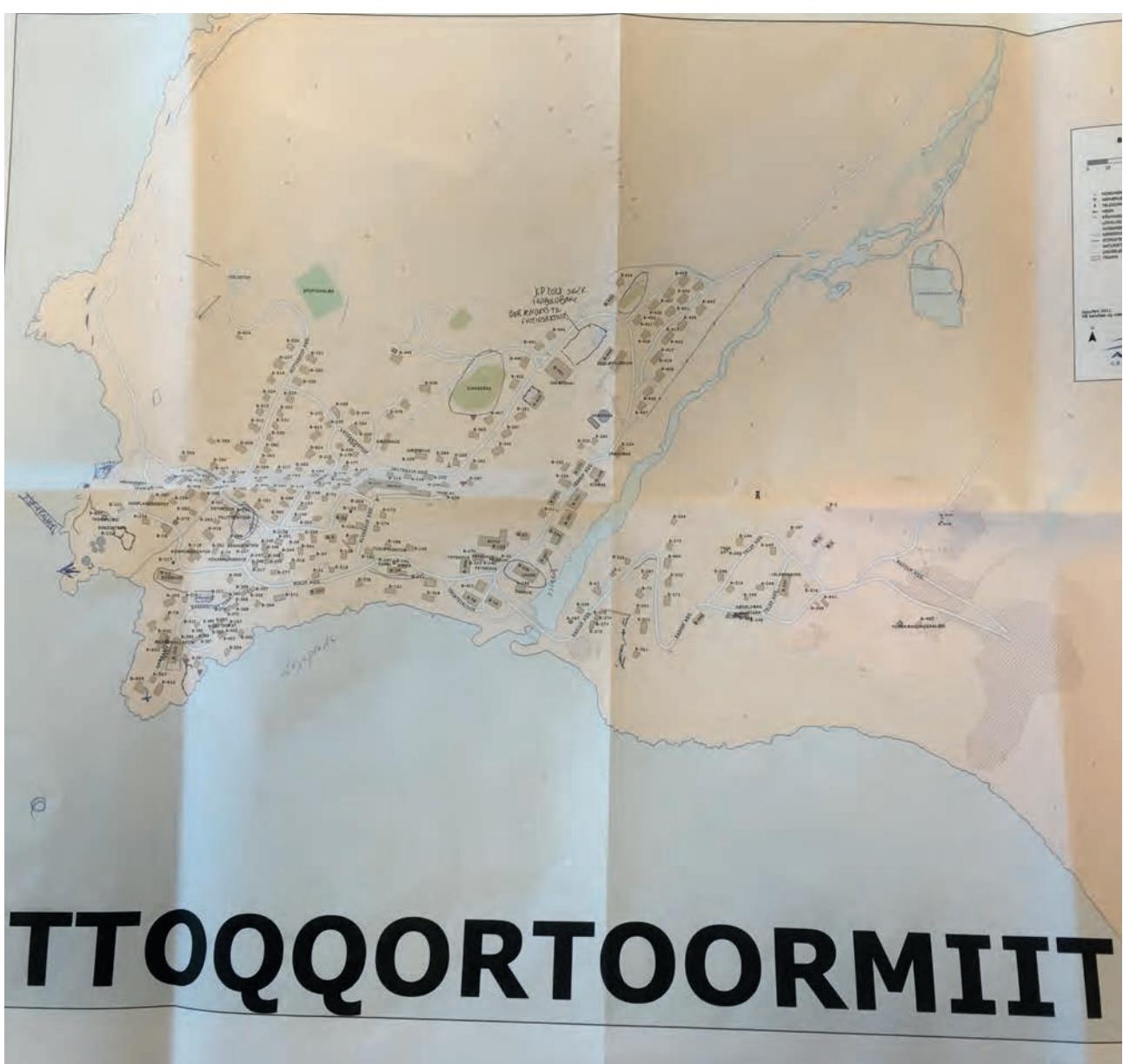
Her var ca. 20 af byens borgere mødt op, og der blev talt om hvilke større som mindre tiltag, der kan bidrage til livskvaliteten i byen.

Blandt forslagene var:

- Fokus på belysning
- Forbindelser mellem dele af byen
- Sneoplag og depoter skal rykkes ud af byen
- Tilgængelighed med særlig fokus på at gøre det muligt at nå Ejnar Mikkelsens statue
- Sanering af tomme huse
- Faciliteter i Hvalrosbugten, heriblandt toilet og picnicborde m.v.

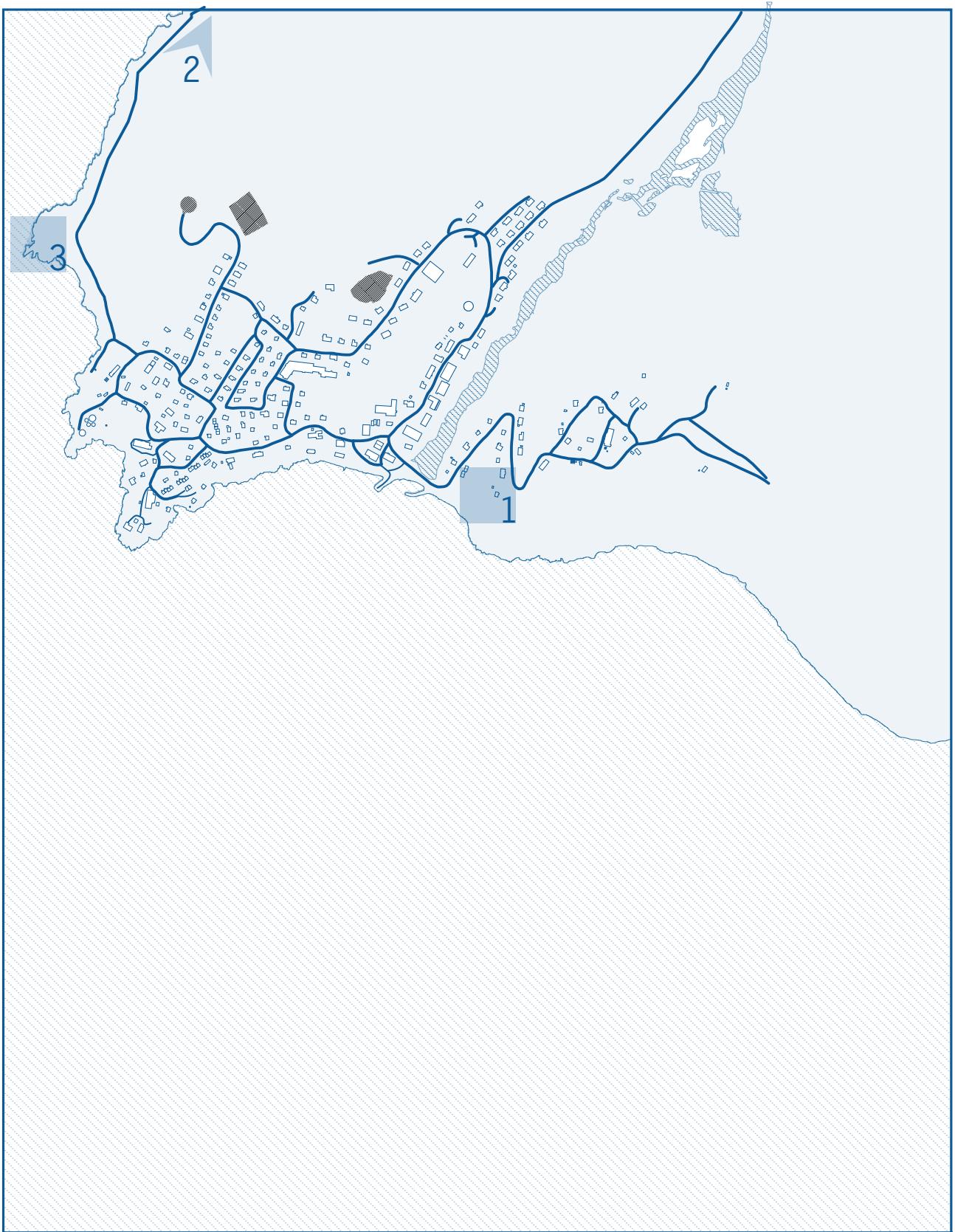

SULINIUTIT //

INDSATSER

SULINIUTEQARFIGINEQARTUT // INDSATSOMRÅDER

ITTOQQORTOORMIIT // 1:10000

0 m 100 m 500 m

IMMIKKOORTOQ NR. 1:
EJNAR MIKKELSENIMUT
EQQAASSUTISSAQ

OMRÅDE NR 1:
EJNAR MIKKELSEN STATUE

IMMIKKOORTOQ NR 2:
QINNGAAIVA

OMRÅDE NR 2:
HVALROSBUGTEN

I M M I K K O O R T O Q N R . 1 :
E J N A R M I K K E L S E N I M U T
E Q Q A A S S U T I S S A Q

Ejnar Mikkelsenimut eqqaassutissaq illoqarfuiup kangerluullu tungaanut isikkivigissumi inissimalluarpoq. Sumiiffik eqqaassutissarlu illoqarfuiup tunngaviligaasimaneranut takussutisseeqataapput. Taakku patsisaqaqataallutik illoqarfimmiut tikeraallu asiarfissaqqigisarpaat. Taakkununnga ilaallutik umiarsuarnut takornariartaatinut assigisaannullu ilaallutik ulluinnarlugu aqquaartut ornigarilluartarpaat.

Ullumikkut sumiiffiup tungaanut takisuunik tummeraqapoq, amikkamik inuit imminnut saneqqusinnaanngajattarput. Pitsaassagaluarpoq tummeqqat qutsinnerumaartaani uninngaafilerneqarsinnaasuuppata. Aammali periarfissaasinnaavoq nunataanut aqqarfissaliorneq imaluunniit qasuer-saarfiusinnaasumik issialaarfissaliisoqarsinnaalluni.

Eqqaassutissap eqqaani taamatuttaaq pitsanngorsasoqartariaqapoq. Ullumikkut ataasiinnarmik issiavissaqapoq, tummeqqalli qaqleriaata nalaa masarsuutitermat qallersugassaqqippoq. Aqqutis-saliorneq tikikkuminarnerulersitsissaaq – nunataa masarsuuneralu eqqarsaatigalugit. Suli amerlanerusunik pitsaanerusunillu issiavissaliortoqartariaqapoq. Issiavuit amerlanerusinnaapput imaluunniit allatut atasunik aaqqiissutissarsior-toqarsinnaavoq.

Pingaaruteqaporli aperujussuartarnera pillugu sanaartukkat tamarmik ninngusuujunissaat.

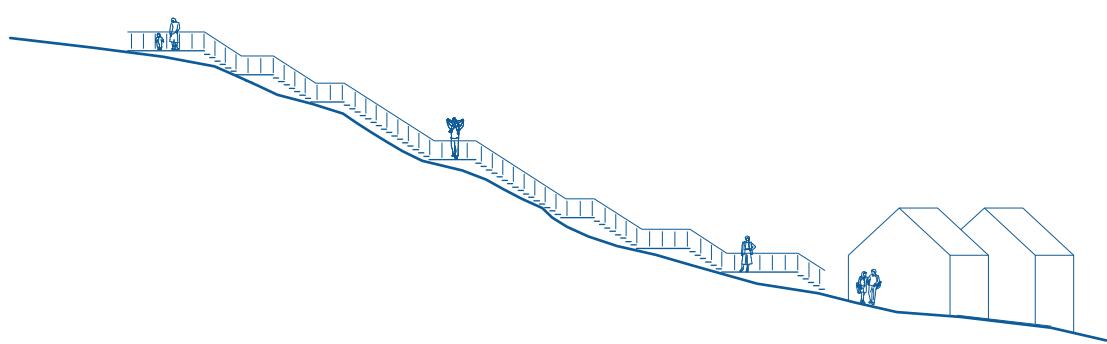
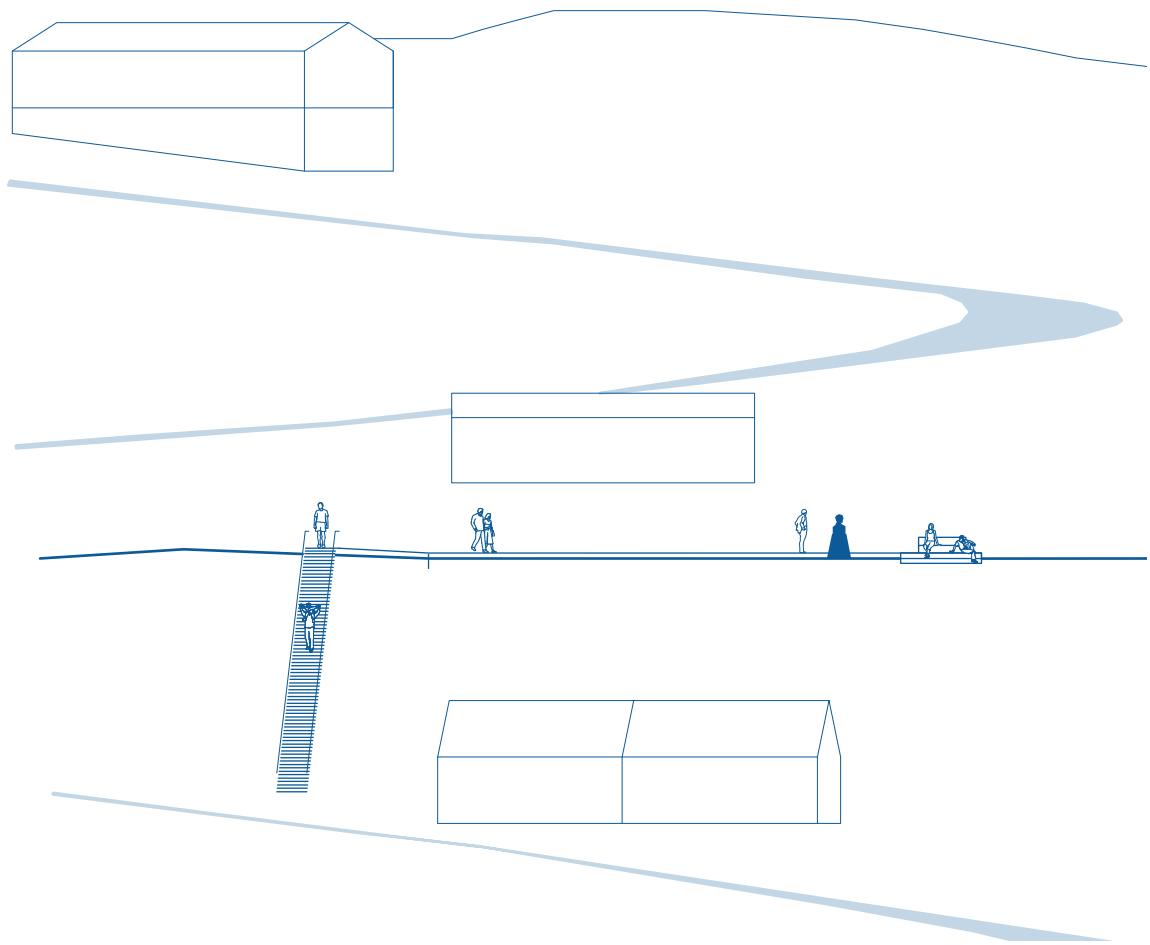
O M R Å D E N R 1 :
E J N A R M I K K E L S E N S T A T U E

Ejnar Mikkelsens buste er placeret med en ganske fantastisk og enestående udsigt over byen og bugten. Stedet og busten bidrager til at fortælle om byens grundlæggelse. Bl.a. derfor er det et meget fint udflytstmål for byens borgere såvel som besøgende. Herunder ikke mindst de en-dags besøgende, der lægger vejen forbi i forbindelse med krydstogter o.lign.

I dag er der en lang trappe op til området, der virker smal, og hvor man i al fald ikke kan passere hinanden. Det kunne klæde trappen, at der evt. laves pause-plateauer på den noget lange stigning. Måske endog med mulighed for at gå ud i terrænet, eller i al fald som minimum at sætte sig og genvinde pusten.

Selve området omkring statuen bør ligeledes opgraderes. Der er i dag en enkelt bænk, men det er oplagt at lave et dæk fra adgangstrappen, da der flere steder er ret sumpet. Med en form for adgangsdæk kan man gøre stedet lettere tilgængeligt – både ift. terræn som sump. Der skal yderligere etableres bedre og flere sidemuligheder. Det kan være i form af flere bænke eller som integrerede løsninger.

Vigtigt er det dog, at alle potentielle konstruktion fremstår robuste grundet de store snemængder.

OMRÅDE NR 1:
EJNAR MIKKELSEN STATUE

Eqqaassutissaq isikkivillu tikikkuminarsarlugit nuna qallersorlugu qanoq aqqutissaliortoqarsinnaaneranut assersuut.

Illustration af hvordan der kan anlægges et dæk, der gör busten og ikke mindst udsigten mere tilgængelig.

Illuatungaani nutaanik tummeraliorneq unillatsiarfissanik uninngaarfissanilluunniit arlalinnik uniffisartalersugaq qanoq isikkoqarsinnaaneranik takusutissaliaq.

På modsatte side illustreres hvordan en ny adgangstrappe kan etableres med flere resoyer, til pause og evt. ophold.

I M M I K K O O R T O Q N R 2 :
Q I N N G A A I V A

Qinngaaiva asiarfinnaajusoq illoqarfimmit akunne-rup affaani ornittariaavoq.

Qinngaaiva kangerluuvoq alianaatsoq silitsumik siorasumillu sissaqarluni qaqqanit illugiimmik ungalusimasoq. Paasinarluarpoq innuttaasunit suki-saarsarfigissallugu orninneqarumasarnera.

Sumiiffili najoreernerani igitanik katersu-isoqartannginneranik aamma malunnaateqarpoq, eqqaavilersorneqarsinnaaneralu eqqarsaatigineqar-sinnaavoq. Tamaanili nanoqartarnera pissutaalluni piffissap ilaannaani imaarsinissaq isumagineqarta-riaqassaaq.

Sumiiffik ornikkumaneqartaqimmat aalajanger-simasunik nerrivilerlugulu issiavilerneqarnissaa immaqalu perusuersartafilernissaa kissaatigine-qartorujussuovoq. Najukkami ataatsimiitaliaq isumasioqatigalugu tamakkua inissinneqassapput, atorneqarnera, silap pissusia aserfallatsaaliuinerlu eqqarsaatigalugit.

Qullilersuinissaq kingullertut kissaatigineqarpoq. Innaallagissanut atassuserneqartariaqanngitsunik seqerengup qinngorneranik nukissiuutilersorne-qarsinnaasut tassani eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Tamanna aningaasaqarneq ataavartitsinerlu eqqarsaatigalugit imminent akilersinnaasutut nalilerneqar-poq.

O M R Å D E N R 2 :
H V A L R O S B U G T E N

Bugten er beliggende 30 min gang fra byen, og er et yndet udflugtsmål.

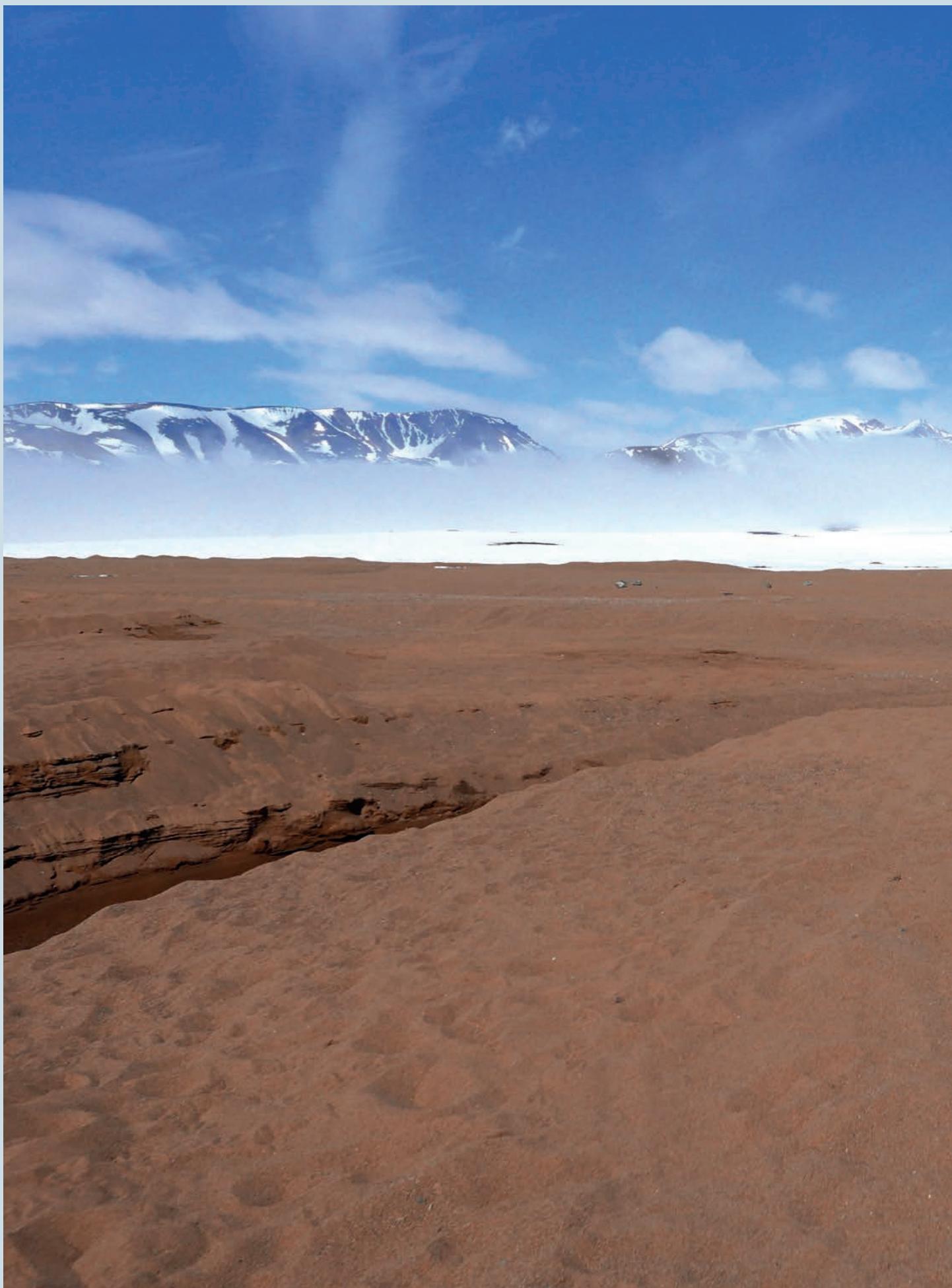
Bugten er et smukt sted med en bred sandstrand omkranset af fjelde og udsigt over bugten. Det er forståeligt at lokalbefolkning bruger stedet flittigt som et vigtigt rekreativt område.

Området bærer dog også præg af, at der ikke nødvendigvis bliver ryddet op efter sig, og det kan overvejes, om der skal opstilles affaldsspande. Disse vil dog være sæsonafhængige og kræve fast tømning, i et område, hvor der færdes bjørne.

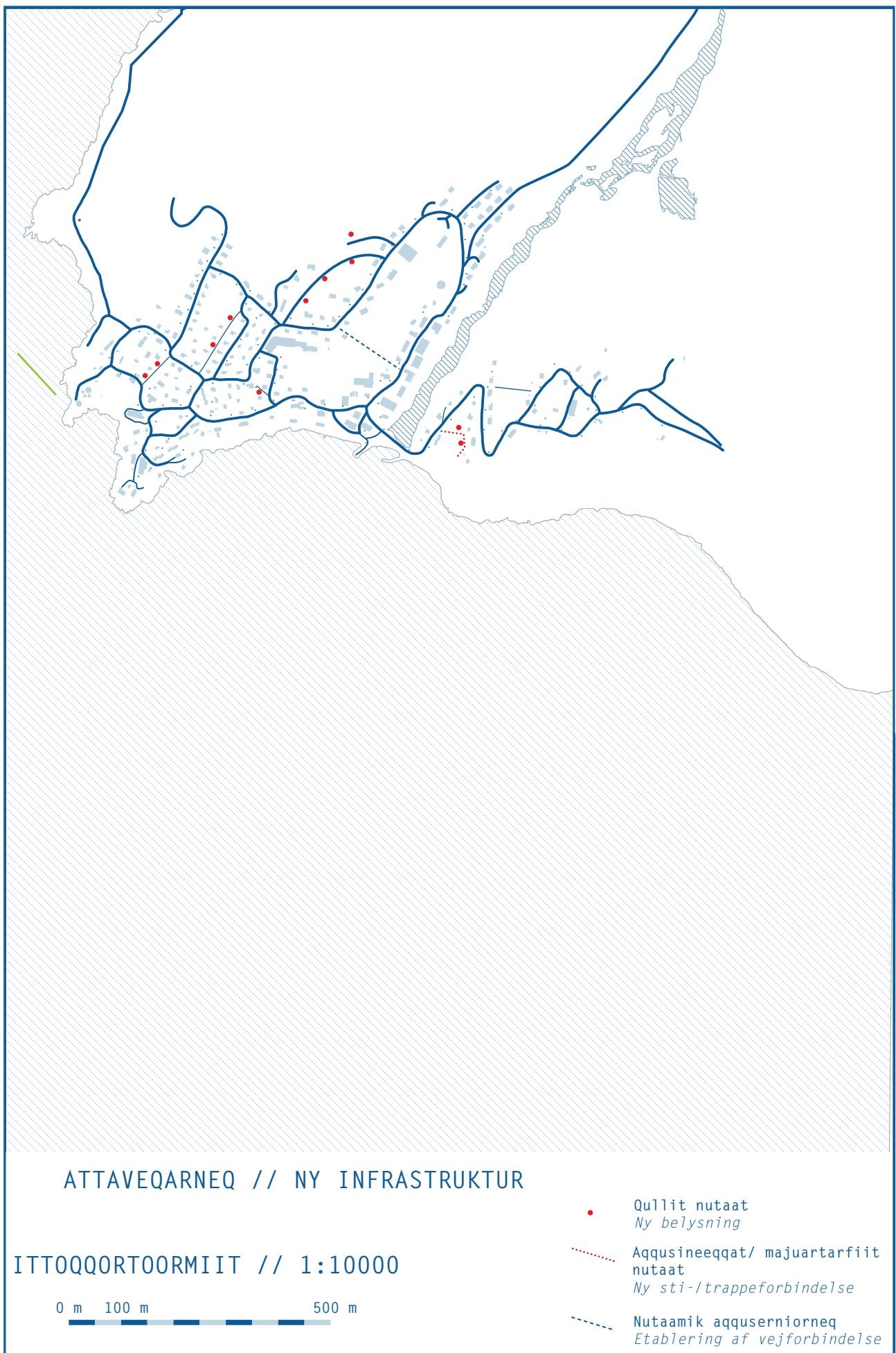
Fordi stedet er så populært, er der stærke ønsker om at der etableres faste picnic-borde og bænke, og evt. toilet faciliteter. Dette skal placeres i samråd med lokaludvalget, for at sikre det optimale sted, både set i forhold til benyttelse som vejrlighed og vedligehold.

Slutteligt er der et ønske om belysning. Her kan der indtænkes solcelle-belysning, der ikke skal kobles på elnettet. Dette vurderes at være en bæresygtig løsning, både økonomisk som ressourcemæssigt.

I L L O Q A R F I M M I Q A A U S E R N G I T

Allaaserineqareersutut illoqarfik maniilakuluttuu-gami uiarterisariaqartarneq pisarlunilu aqqullussin-naasarpooq.

Ataatsimut isigalugu illoqarfiup aqquserngi pisuin-naat eqqarsaatigalugit pitsangorsaavigineqartari-aqarput. Allatut oqaatigalugu qaninnersiorfissanik aqqutilersuisoqartariaqarpoq.

Aqqusineeqqat assiaqusersukkat aamma/imaluuni-it tummeqqat pilersinneqarsinnaapput. Tamatu-mani sumiiffii pilersaarusrioneqarnerallu apeqquta-tinnejassallutik.

F O R B I N D E L S E R I B Y E N

Byen er som beskrevet beliggende i et kuperet terræn, der til tider skaber lange eller besværlige afstande.

Der skal overordnet set, skabes bedre forbindel-
ser mellem byens vejnet, med fokus på gående.
Det skal med andre ord være nemmere at slå en smutvej.

Forbindelserne kan etableres som befæstede stier og/eller trappeforbindelser. Dette afhænger af placering og projektering.

Q I M M E Q A R F I N N I I M E R M I K P I L E R S U I N E Q

Qimmeqarfinni imermik pilersuinerup pitsaane-rusariaqarnera oqariartutigineqarnikuovoq.
Imermut tankit angisuut slangilikkat atorneqarsin-naapput, taamaalilluni qimmit ukioq kaajallallugu ajornannginnerusumik imissaqartinneqarsinnaal-lutik.

V A N D T I L F Ø R S E L T I L H U N D E O M R Å D E R

Der er et udtalt ønske om at etablere bedre vand-forsyning til hundeområderne. Dette kan være i form at slange til store vandtanke, der vil kunne lette og dermed sikre, at hundene har adgang til drikkevand- hele året.

Ujaqqat anginerpaat ujaqqallu akunnattut piliarne-
risigut illoqarfiup isikkua ajornaatsumik allangor-
sinnaavoq. Tamanna arriitsumik pilersikkiartuaar-
neqarsinnaavoq.

Taamaasilluni naggorissiartorsinnaavoq, aammalu
illoqarfiup iluani sanaartukkat akornanni angallan-
nissaq ajornannginnerujussuanngussaaq.

Assersuuttit assilissami saamiup tungaani taku-
neqarsinnaavoq illoqarfiup isikkua ajornaatsumik
kusanarerulersinnaasoq, peqatigitillugulu angallaf-
fikkuminarnerusoq.

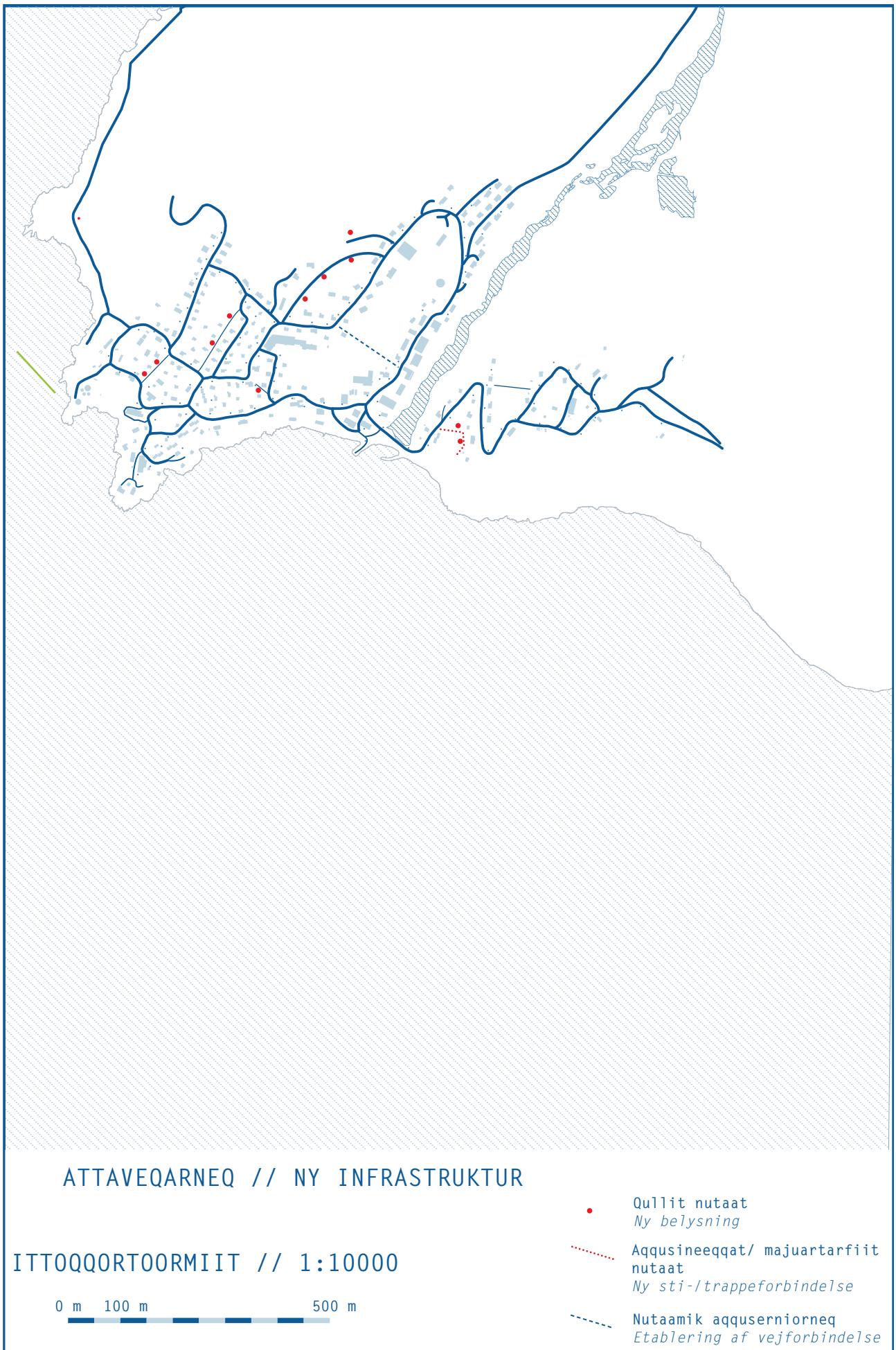
Assit talerperliit piusuusaartitaapput qulaaniittoq
takussutissaqartinniarlugu. Kristian Hammekenip
assilisarai saqqummiussaralugillu.

Byens generelle billede kan på enkel vis forandres ved at fjerne de store og mellemstore sten. Dette skal gøres gradvist.

Hermed kan der dannes grobund for vegetation, samt gøre det væsentligt nemmere at bevæge sig igennem byen og mellem bygningerne.

Billedsammenligning til venstre illustrerer hvordan den simple løsning bidrager til et pænere bybillede, der samtidig er lettere at bære sig rundt i.

Billederne til højre er manipulerede for at illustrere ovenstående. De er taget og fremstillet af Kristian Hammeken.

Illoqarfíup avannarpasissumiinnera pissutaalluni ukiup affaa taartartorujussuuvoq taavalu qularna-atsumik angallaaffigissagaanni qaammaqqusersu-nissaq illoqarfimmilu aputaajaanermi niffarlukut piiartarnissaat pisariaqarput.

Ataatsimut isigalugu qaammaqqusersuinissaq pilersaarusrorlugu iliuuseqarfingineqassaaq, nukim-mik atuinikitsut LED-typer aallaavigalugit. Illuutit pisortanit pigineqartut aallaqqataasinnaapput, illoqarfimmili qaammaqqutit amerlanerit ilanngun-neqarsinnaallutik.

Aputikoorfiit toqqorsiviillu illoqarfíup avataanut inissillugit Taamaasilluni isikkiveqarnissaq aammalu seqineq apparaangat qinngorneri illut akornisigut aqqusinernillu qaamaneqartitsissaq. Kingulliit taaneqartut ilaatigut sullorsuartut misiginartarput, pissutigalugu apummit iigai portusaqigamik.

Ulloq 3. juni 2019 assiliisoqarpoq, taamani apu-terujussuaq aareeraluartoq.

Byens nordlige placering gør at vinterhalvåret er meget mørkt og for at det stadig er muligt at bevæge sig rundt på sikker vis, skal der gøres en indsats for belysning og fjernelsen af sneoplæg i byen.

Der skal gøres en indsats for en overordnet belysningsstrategi, der tager udgangspunkt i energispærrende LED-typer. Offentlige bygninger og steder kan føre an, men der bør i tillæg tilføres flere lyskilder i byen.

Sneoplæg og -depoter skal flyttes ud af byen. Hermed sikres udsigten og at lys fra den lavthængende sol når ned mellem husene og på vejene. Sidst-nævnte kan til tider opleves som tunneller, grundet de høje sne-vægge.

Fotoet er taget 3. juni 2019, hvor meget sne al-lerede var smeltet.

